

Evangélikus Kántorlevél

Szerkeszti: Finta Gergely és Kinczler Zsuzsanna,
az Evangélikus Hittudományi Egyetem Egyházzene Tanszékén

A budapest-kőbányai evangélikus gyülekezet kántora

Gyermekkorom óta különös vonzalmat éreztem az orgona iránt, pedig Dunaújvárosban, ahol felnőttem, még templom sem volt. Ötévesen kezdtem zongorázni tanulni, és amint lehetőségem nyílt rá, kipróbáltam az orgonálást is. Ez Nagykanizsán történt, ahol keresztelő, majd —20 éves koromban— konfirmáló lelkészem, az áldott emlékezetű *Főnyad Pál* vezetett fel először az általam már 12 évesen oly nagyon csodált hangszerhez.

Egyetemi éveim alatt, Debrecenben *Sepsy Károly* református lelképásztor, orgonaművész-tanár, a Nagytemplom orgonistája vállalt el magántanítványául. Csak évek múlva értettem meg, miért is kellett orgonálni tanulnom: evangélikus lelkészfeleségként jó hasznát vettem az addig tanultaknak.

Budapestre kerülve, 1984–1994-ig a rákoskeresztúri evangélikus gyülekezet kántora voltam, azóta pedig a kőbányai gyülekezetben orgonálok. *Kinczler Gyuláné*, *Emi néni* nyugdíjba vonulása után, 2000-ben választottak meg a gyülekezet kántorává. Immár 15 éve szolgálók főállású munkám és egyéb egyházi feladataim mellett a gyülekezet orgonistájaként. Az istentiszteleteken hangszeres játékkal működöm közre, vezetem a közös éneklést, és esetenként esküvőkön orgonálok

A gyülekezeti éneklés előjátékként, illetve utójátékként nemcsak hangnemben odaillo zeneművet játszom, hanem próbálok az istentisztelet igei üzenetéhez illeszkedve „zenei imádsággal” szolgálni.

Kőbányai gyülekezetünkben az istentiszteleteken lassan egy évtizede már nem egyedül az orgona szól: kántortársam, *Gutyán Krisztián*, egykori gyermekbibliakörösömből lett zenésztársam baritonkürtön működik közre. Vasárnapról vasárnapra nagy odaadással látja el szolgálatát az énekszámok kirakásától kezdve az énekek dallamának játszásáig.

Orgonánk történetéről és diszpozíciójáról *Gálos Miklós*, aki a hangszer felújítási munkáit felügyelte, a következőket írta:

A kőbányai gyülekezet orgonája 1961-ben épült *Sulyok Imre* elképzelései alapján, *Stach Mihály*, az Angster-gyár egykori dolgozójának munkájaként. A kétmanuális, 13 regiszteresre tervezett orgona második manuálja 5 regiszterrel azonban anyagiak hiányában már nem készülhetett el.

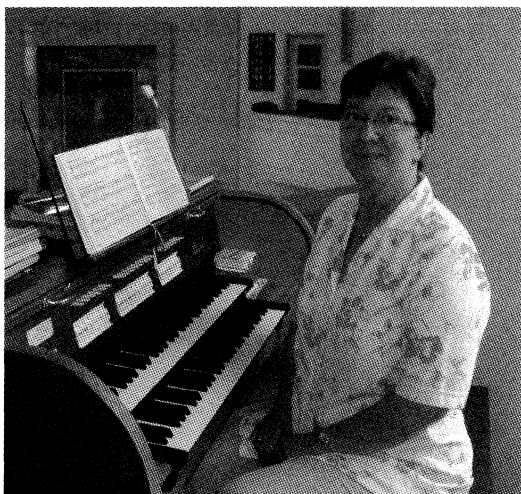
A magyarországi orgonaépítés mélypontját jelentő években készült hangszeren természetesen látszottak keletkezésének körülményei. Ugyanakkor a gyülekezet egyházzene iránti szeretetét mutatja, hogy ilyen lehetetlen körülmények között is vállalták az orgonaépítést.

A 2002-ben befejezett munkák során *Váradi István* kőbányai orgonaépítő mester tette rendbe és bővítette az orgonát. A munkálatok első szakaszában a meglévő szerkezet felújítása történt meg, ezzel az orgona üzembiztosabbá vált. A második szakaszban, melyet megépült a második manuál öt regisztere, ezzel együtt bizonyos átalakításokra az első manuálon is sor került.

A munkálatokat a gyülekezet áldozatvállalása mellett a *lohjai finn testvérgyülekezet* és a *György István* polgármester vezette X. kerületi Önkormányzat anyagi támogatása, továbbá *Smidéliusz András* lelkész és *Csepregi Gyula* felügyelő ügyszeretete tette lehetővé. Az újjáépített hangszert 2002. október 19-én *Harmati Béla* püspök szentelte fel.

Az orgona jelenlegi diszpozíciója követi Sulyok Imre eredeti elgondolásait, de figyelembe veszi a hatvanas évek óta eltelt idő tapasztalatait is. Az eredeti sípanyagot nagyrészt megtartó új diszpozíció a következő:

Főmű		Pozitív		Pedál	
Rohrflöte	8'	Holzgedackt	8'	Subbass	16'
Prinzipal	4'	Rohrflöte	4'	Oktavbass	8'
Hohlflöte	4'	Prinzipal	2'	Flöte	4' + 2'
Blockflöte	2'	Sesquialtera	2 2/3' + 1 3/5'		
Mixtur	3x	Gemsquint	1 1/3'		
		Tremoló			

Templomunk az elmúlt évben nagy belső felújításon ment keresztül. A meglehetősen sok porral járó munkálatok megkezdése előtt orgonánkat állagmegóvás céljából a Váradi cég szakemberei szétszedték és elszállították. Az újraszentelési ünnepen újra rendbe téve, a megszépült, megújult környezetben még szebben szólalhatott meg kedves hangszerelem.

Görög Zoltánné